

[Holstein.]

det, og det har den højtærede Udenrigsminister jo udtrykkeligt fremhævet, har til Opgave med militær Magt at afværge det, han kalder mindre Neutralitetskrænkelser — vi kan ogsaa kalde det mindre Krænkelser af Landets statsretlige Suverænetet og Uafhængighed — saa er der virkelig ogsaa Mulighed for Krigsdeltagelse.

Den højtærede Udenrigsminister bygger paa to ganske uholdbare Postulater, som han Gang paa Gang har fremsat. Det ene er dette, at naar hans Ordning bliver indført, kan Danmark aldrig komme i Krig med en Stormagt, og at dette ogsaa bør forhindres, fordi Danmark overhovedet ikke kan kæmpe med en Stormagt. Det er et fuldkommen uholdbart Postulat, for det afhænger ganske af, hvor længe der skal kæmpes, og af hvad Art Kampen bliver, hvad Styrker den vedkommende Stormagt sætter ind, hvad Hjælp Danmark har Udsigt til at faa, og hvornaar der er Udsigt til at faa Hjælpen, saa dette Postulat gælder til Wandsbek. Og det andet Postulat er det, at naar vi faar denne Ordning, kan Danmark kun komme til at kæmpe imod mindre Neutralitetskrænkelser.

Ja, det staar virkelig den højtærede Udenrigsminister og docerer her fra Folketingets Talerstol. Hvad vil det sige? Skal der ved „mindre Neutralitetskrænkelser“ forstaas, hvad der folkeretligt, objektivt, maa betragtes som mindre Angreb paa en Stats Suverænetet og Uafhængighed — altsaa et kvalitativt retligt Spørgsmaal — eller kommer det an paa, hvor store Styrker der er sat ind paa Neutralitetskrænkelsen?

Det kunde jo udmærket tænkes, at en Stormagt f. Eks. vilde lægge en Flaade af store Krigsskibe paa dansk Søterritorium i Smaalandshavet for at have en god Flankestilling overfor Krigsskibe, der vilde gaa ned igennem Store Bælt, og saa vilde man maaske sige, at dette var en „mindre Neutralitetskrænkelse“. Skulde saa Statsmarinen sætte sin Eksistens ind paa at fordrive den Stormagtsflotille, der har foretaget denne „mindre Neutralitetskrænkelse“, ja saa vil jeg hævde, at saa er Statsmarinen i Krig og endda overfor en overlegen fjendtlig Styrke, som den ikke har fjerneste Udsigt til at kunne tage Kampen op imod.

Den højtærede Udenrigsministers Forsvars- og Militærordning giver altsaa ikke nogen som helst Garanti for Betyggelse overfor de Farer, som det var dens egentlige Formaal at forebygge under en international Konflikt.

Jeg kan ikke se rettere end, at Summen

af disse Betragtninger kun kan blive den, at før der foretages noget som helst paa det militærpolitiske, det egentlig militærtekniske Omraade af noget af Partierne i denne Sal, er det, hvis man forkaster det konservative Forslag til Beslutning, i hvert Fald en aldeles bydende Nødvendighed, at hvert af Partierne for sit eget Vedkommende fejler for sin Dør og rent og klart gør Befolkningen forstaaeligt, paa hvilket Grundlag udenrigspolitisk og folkeretligt det agter at søge Danmarks fremtidige Militærberedskab bygget op; for Støvet og Dyngerne af Forvirring, Uvederhæftighed og Uklarhed har nu antaget saadanne Dimensioner, at den bestaaende Tilstand absolut ikke lader sig opretholde.

Formanden: Det ærede Medlem Hr. I. A. Hansen har Ordet for en kort Bemærkning.

I. A. Hansen: Det ærede Medlem Hr. Holstein tillagde mig en Udtalelse, som jeg skulde have fremsat overfor „Berlingske Tidende“, og hvori jeg skulde have erkendt, at Venstre har skiftet Opfattelse med Hensyn til det militære Spørgsmaal, og nu erkender, at Opgaverne er snævrere, end vi hidtil havde opfattet dem. Jeg betegnede nede fra min Plads denne Gengivelse af mine Ord som fuldkommen urigtig; og jeg gentager dette her. Jeg har ikke fremsat nogen saadan Udtalelse til „Berlingske Tidende“ eller til noget andet Blad; det er en Erindringsforskydning hos det ærede Medlem. Det ærede Medlem maa sigte til en Udtalelse, jeg har fremsat paa et Møde i Roskilde den 14. i forrige Maaned; men denne Udtalelse var aldeles ikke af en Beskaffenhed, der dækkede ved den Gengivelse, det ærede Medlem gav her.

Jeg skal ved denne Lejlighed, da det forekommer mig, at en Militærdebat ikke hører hjemme her, give Afkald paa at dokumentere, hvad jeg har sagt, fordi jeg gaar ud fra, at vi kommer tilbage til Behandlingen af lignende Problemer i næste Uge under Tillægsbevillingslovens tredje Behandling.

Udenrigsministeren (P. Munch): Det ærede Medlem Hr. Holstein ønskede af mig, at jeg skulde give Venstre en Art Attest for lysende Klarhed i Behandlingen af de militære Spørgsmaal, og føre Beviset for, at denne Attest var berettiget. Jeg maa sige, at jeg synes, det er for meget forlangt netop af mig. Jeg tror, at ærede